

Szám.

midőn
mint a
n ado-
t, egy-
jezést
erme-
tő ur
vöben

tal
nök.

szére:
üjtése
Mama
néni
0 kr.,
5 kr.,
r., N.
Katz-
erndl
., Se-
3 frt.,
mosné

ada-

esi.

n név,
ő-re,
vagy
ajtott
f-ból
Ar-
tav-
ezső,
stb.
név
vagy,
gzásu

b.

m-épület.

a.

TESSÉK FORRÓ GESZTENYÉT! (Lásd az 55. lapon.)

A PUSZTA HAZ KINCSE.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

MONDOM, el volt erősen tökéve, hogy addig be nem hunyja a szemét, amig ezt mind apróra meg nem tudja. És, ha egyszer akarta, bizonyosan ugy törté-
nik is az, ha véletlenségből valami más nem történik . . . mert amint csöndesen fekvé elképzelté, mi mindenféle csodálatos dolog lehet ott abban az elátkozott pusztá házban, lassan-lassan már nem igen tudta, gondolja-e ő mindezt, vagy álmodja, és a vége az lett, hogy mélységesen elaludt.

Olyan pompásan elaludt, hogy föl sem ébredt, amig a kis Palika meg nem rázta, hogy már ideje fölkelni. Rögtön eszébe jutott, milyen eltökéléssel feküdt le és röstelte, hogy nem volt fenn, mikor a mama megjött. Öltözött is szaporán és rohant ki, hogy beszéljen a mamával. De nem találta a másik szobában, sem az udvaron, és türelmetlenül kérdezősködött, hova lett a mama?

— Még nem jött haza, felelé a cseléd.

Ez már még nagyobb eset. Hát mért nem jött haza? Hiszen az öreg Mihály ott jár-kelt az udvaron! Legjobb lesz, ha hozzá fordul. Tőle legalább meg is tudhat valamit.

— Mihály, hát a mamát hol hagyta?

— Ott, a hova vittem; felelé az öreg kurtán.

— Igen, de mért hagyta ott?

— Azt nem magyarázták meg nekem.

Én csak szegény cseléd vagyok, az aszszonyom parancsol.

— Jól van no! De hát mit látott az éjjel?

— Nem igen lehetett látni, sötét volt.

— Ejnye no, hiszen tudja, mit értek. Ott voltak, ugy-e, abban a pusztá házban. Azt mondják, hogy az valami elátkozott ház és ott valami titokzatos vén ember él.

— Én is hallottam, hogy azt mondják.

— Hallotta! De hiszen ott járt, hát láthatott valamit, tudhatja, mi van ott . . .

— Nekem a lovakra volt gondom, ifiuram. A többi nem az én dolgom.

— Jaj de kiállhatatlan ma maga, Mihály! Egy okos szót nem lehet magából kihuzni.

— A bizony meglehet, kedves ifiuram. Már az ilyen törődött öreg ember nem igen tud a fiatalok kedvére beszélni.

Persze, hogy Imre mindjárt látta, hányadán van. Ez a vén Mihály nem akar semmit sem mondani. Talán megtiltották neki. No akkor inkább kerékbe töreti magát, mégsem szól. Nem érdemes vele vesződni.

Boszusan ment Imre odább s nem nagy gyönyörüsége telhetett senkinek benne, ha ilyen rosz kedvében találkozott vele. És még az a baj is volt, hogy Klári néni, akire a ház gondja maradt, szintén rosz kedvében talált lenni, ami aztán éppen nem szolgált arra, hogy Imre kellemetesebb legyen. Talán ha bele láttak volna egymásnak a lelkébe, ha tudták volna egymásról, hogy mennyire egyforma gondolatokkal tépelődnek, akkor jobban megegyeztek volna.

Mert aggasztó volna eledegen h

— In

Ha ott engem é kár, öreg

Az za cseléd pa

— Ké

csinálni a maradni répát tisz

megezi;

hogy töm

A két tott, hogy

gyökeret.

nem igen

képet hoz

erőszakos

Szinte ör

ért és ha

— Mic

karodjato

— Oh

nünk a ke

megenged

— A

nem helyo

letek szen

— No

sem tilth

enged. M

kolába ke

Kiment

De Palika

magával v

Mert Klári nénit is az a gondolat aggasztotta, hogy talán mégsem kellett volna eleresztteni a hugát arra a gyanus idegen helyre.

— Inkább mentem volna én magam. Ha ott valami veszedelem van, inkább engem ért volna . . . érettem nem nagy kár, öreg vagyok, senkim sincs a világon.

Az zavarta ki gondolataiból, hogy a cseléd panaszszal jött:

— Kérem alássan, tessék már rendet csinálni az Imre urfival, nem lehet megmaradni tőle. Amint a levesbe való sárga répát tisztogatom, mind elszedegeti és megeszi; de még Palikára is rádísputálja, hogy tömködjé magába.

A két testvér csakugyan azzal mulatott, hogy hatalmasan rágtá a nagy nyers gyökeret. Palika, az igazat megvallva, nem igen vágott valami nagyon boldog képet hozzá, s akárki láthatta, hogy csak erőszakosan gyüri le a furcsa csemegét. Szinte örülni látszott, mikor a néni oda ért és haragosan rájok kiáltott:

— Micsoda vásott csiny már ez? Takarodjatok innen tüstént!

— Oh kérem, nekünk szabad itt lennünk a konyhában; szólt Imre. A mama megengedi.

— A mama sokat megenged, ami nem helyes, mert nagyon is gyöngye veletek szemben. De én nem engedem meg.

— No már pedig azt nekem senki sem tilthatja meg, amit mamám megenged. Most különben megyek, mert iskolába kell indulnunk.

Kiment és várta, hogy Palika kövesse. De Palika nem tehetette ezt, mert a néni magával vitte a szobájába. Mikor Imre

előjött a könyvekkel, sehol sem látta kis öccsét.

— Pali! Hol vagy? Induljunk iskolába!

Éppen akkor lépett ki Palika a néni szobájából. De most még keservesebb képet vágott, mint mikor Imre kedvéért a nyers répát rágtá. Imre ezt persze rögtön észrevette.

— No, mi a baj? Mi történt? Mit csinált veled a néni?

— Valami fehér port nyelettem le velem . . . azt mondta, azért, hogy meg ne ártson a nyers répa, amit ettem. Juj, de borzasztó rossz volt! Ilyen kegyetlen orvosságot még soha sem nyeltem.

— Hát minek nyelted le? Talán nem is orvosság volt, csak meg akart büntetni, amiért segítettél nekem, hogy azt a tréfát megcsináljuk.

— Az meglehet. Oh, inkább soha sem eszem többé nyers répát!

— Ez már csunyaság! Hát mért büntetted téged? Tudhatta, hogy te csak az én kedvemért tetted. Ha már valakinek le köllött nyelni azt a borzasztó port, adta volna nekem, én könnyebben megbirom.

— Csakhogy már én lenyeltem!

— De nem addig van a! Már ha lenyelted, nem segíthetek rajta, de legalább én is kiveszem a részemet a büntetésből. Az nem lehet, hogy te magad szenvedd a büntetést.

Berontott a nénihez és merészen megszólította:

— Néni, ha már Palikát megbüntette, aki nem hibás, akkor én is kívánom, hogy megbüntessen.

— Micsoda büntetésről beszélsz?

— Arról a borzasztó keserű porról, amit Palikával lenyeletett.

— Együgyűcske vagy, fiam. Ha lett volna több, te is kaptál volna; de éppen csak annyi volt még az orvosságból, hogy Palinak elég volt. A te büntetésed az, hogy nem kapsz orvosságot, és ha belebetegszel a csinyedbe, hát el köll viselned.

— Már pedig én innen egy tapodtat sem megyek, amíg éppen olyan keserű port nem kapok.

Ebben mégis tévedett. Mert a néni galléron fogta és kitette az ajtón.

— Itt az ideje, hogy iskolába menjetek. Induljatok!

És nagyon nyugodtan, komolyan vissza tért a szobájába.

Palika elszörnyüködve látta azt a borzasztóságot, hogy Imrének is ki lehet tenni a szűrét. Haragudott is legalább is oly nagyon, mint a bátyja.

— Most már csak azért se menjünk iskolába! mondá.

Ezt nem a maga kedvéért mondta, hanem csak azért, hogy megmutassa Imrének, mennyire vele tart. Ámde Imre sokszor tett ugyan helytelen dolgot, de mindig valami jó szándékból vagy pedig heveskedő meggondolatlanságból; arra azonban nem lehetett rávenni, hogy elmulasszon valamit, amiről tudta, hogy kötelessége.

— Már hogy ne mennénk iskolába, te buksi? Jobb szeretnék ugyan itthon lenni, mikor megjön a mama, de az iskolát nem szabad elmulasztanunk. Szép is volna, ha a mamánk azt hallaná, hogy

mihelyt kitette a lábát a házból, már elkerültük az iskolát. Hát csak induljunk, no!

El is mentek szépen az iskolába csak úgy, mint máskor. Ott a pajtások közt aztán kissé el is felejtette Imre a házi dolgait, a leczkéje is elfoglalta s az idő elmúlt csak úgy mint máskor. Nem is jutott eszébe az esti história, csak mikor már újra haza felé közeledtek és Palika, ki pár lépéssel előre ment, hirtelen megállt és a házukra mutatott.

— Nézd csak, ki ül ott az ablakban?

Imre odanézett és még nagyobb bámult mint Palika. Pedig Palika még soha sem látta azt az arcot, mely ott az ablakban látszott, nem is tudott semmit a mama éjjeli utjáról; Imre pedig azonnal ráismert arra a sápadt, szomorú arcra, bár ez most nagyon különbözött attól, amilyenek tegnap este látta. De azért mégis ráismert. Az a kis leány volt az, aki a tegnapi nagy viharban oly váratlanul beköszönt. És éppen ezért bámult Imre oly nagyot. Hogy került ez a kis leány ide vissza? És miért van újra itt? Még pedig ott üldögél az ablakban, tehát nem is valami újabb sürgetősi dologban járhat itt. Ez mind nagyon rejtélyes. De az meg természetes, hogy itt valami titok lappang. Hiszen ez a kis leány abból a rejtélyes pusztából való, ahol olyan furcsa dolgok történnek. Mihelyt valakinek dolga van ott, mindjárt történik vele valami rendkívüli esemény.

Amint beléptek a szobába, az idegen kis leány félénken tekintett rájuk s nem mozdult helyéből. A fiuk kíváncsian né-

zegették. jenek; d szolt:

— Im Évikének és úgy k véreketet olyan ga mint ti hát nem bad vele tréfát tek. Azt nom, ho barátság jetek eg sal.

Palika tön kés erre, oda Évikéhez nyájasan nyujtott Imre is tette, m dig szinte szen jó s csakhogy egyéb i gott a fe Ó tudta. Évike al Hát arr tül előbl Sietett kiment,

— A leány? I való ugy

zegették és nem igen tudták, mihez kezdjenek; de a mama igen komolyan így szólt:

— Imre, Palika, köszönjétek szépen Évikének. Mától fogva itt lesz nálunk és úgy kell őt tekintenetek, mint testvéreket. És ne feledjétek, hogy ő nem olyan garázda mint ti, tehát nem szabad vele durva tréfát üznetek. Azt kívánom, hogy jó barátságban éljétek egymással.

Palika rögtön kész volt erre, oda ment Évikéhez és nyájasan kezét nyújtott neki. Imre is megtette, még pedig szintén egészen jó szívvél; csak hogy neki egyéb is forgott a fejében. Ő tudta, hogy Évike abból az elátkozott házból való. Hát arról a házról szeretett volna mentül előbb hallani valamit.

Sietett is ki a mama után, mikor ez kiment, hogy dolgai után lásson.

— Anyácskám, hát kicsoda ez a kis leány? És miért van itt nálunk? Onnan való ugy-e a puszta házból?

— Természetes, hogy onnan. Azt már tegnap is tudtad.

— És mért van úgy kisírva a szeme? Talán meghalt az a vén boszorkánymester, akit ő az atyjának mondott?

— Nem szabad így beszélned róla. Az a szegény ember meghalt s Évike az édes atyját siratja.

— Oh, hiszen ő sirathatja... de hát azt mondják, hogy az valami gonosz ember volt, nem jó utakon járt, roppant kincseket hordott halomra s ott őrizte a puszta házban, mint valami hétfejű sárkány. Hát igaz?

— Oktalanságot beszélsz, fiam.

— Jaj, mikor úgy szeretném tudni, mi

van ott abban az elátkozott házban! Bár csak ott lehettem volna az éjjel; tudom, én kikutattam volna mindent.

— Nagyon szomorú dolgot láttál volna, felelé az anyja búsan. De nem neked való, hogy elmondjam, azért ne is törd rajta a fejedet. Inkább gondoldj arra, amit már mondtam. Én jól tudom,

HÓ-KIRÁLY. (Lásd a 64. lapon.)

hogy te nemes szivü fiu vagy. Légy tehát jó és nyájas ehhez a szegény gyermekhez, és igyekezzél, hogy fölviduljon. Elég szomorú a sorsa; felebaráti kötelességünk, hogy megvigasztaljuk.

Mihelyt arról volt szó, hogy valakinek a baján, szomorúságán köll segíteni, rögtön oda lett Imrének a pajkos kedve, bohókás csapongása s nagyon komolyan el tudott gondolkozni.

— Hiszen én nem fogom bántani ezt a kis leányt... a viláért sem! Az csunyaaság volna, mondá szeliden. Akármi volt az apja, ő nem tehet róla. Csak ő maga ne legyen valami makranczos jószág...

— Nem az. És már eddig is kiösmertem annyira, hogy tudom, milyen szelid, kedves gyermek.

— Akkor hát jó barátok leszünk... rajtam nem fog mulni.

Csakhogy ez mégsem ment oly gyorsan, mint ahogy a fiuk kívánták. Évike még nagyon szomorú és remegő félénk volt. Csupán Kádasné asszonyhoz simult bizalommal, tőle nem félt, és mindig azon iparkodott, hogy közelében legyen. Már Klári nénitől inkább huzódzott, amit nem is lehetett czodálni, mert Imre szörnyü módon boszankodva tapasztalta, hogy a néni nem valami nyájasan tekint a kis idegenre, mint holmi alkalmatlan betolakodott vendégre. Ami különben úgy is volt, mert a néni arra gondolt, hogy a hugának elég a baja a saját gyermekeivel, ezekre sem gyózi a költséget, hát mi szüksége volt még ilyen idegen gyermeket is ide hozni a házba?

Ha az a kis leány nem olyan sajátos módon kerül a házhoz, Imre alkalmasint keveset törődött volna vele. De hát onnan abból az elátkozott házból való és olyan rejtélyes módon került ide... hát bizony Imre roppantul szeretett volna mihamarább bizalmas lábra jutni vele, hogy ki tudjon tőle egyet-mást. És ha ő így gondolkozott, természetesen Palika sem gondolkozhatott máskép.

— Csak ne volna olyan vadócz és szomorú, mondá Palika. De én szinte félek szólni hozzá.

— Ő meg éppen úgy fél, szólt Imre. No majd ide szokik és meglátja, hogy mi nem vagyunk afféle durva fizkók, akik bántani szeretik a gyöngé kis leányokat. Azt nem is szabad. A híres vitézek és hősök mind nagyon nyájasak és előzékenyek voltak a nőkhöz; úgy illik, hogy lovagiasak legyünk iránta.

— Persze, persze, hallottam én is már ilyesmit. Minap Béla beszélte, hogy mikor ő a bácsijánál nyaralt vakáczió, ahol sokan voltak fiuk, leányok; hát mindig vigyázni kellett a fiuknak, hogy először is a leányok kapjanak széket, ők pedig álltak, ha szék nem jutott. Az ozsonnánál pedig először a leányokat kellett végig kínálni, nekik pedig az jutott, ami maradt, az pedig nem volt a java; sokszor meg éppen a legjobb csemegéből egy morzsa sem maradt. Mondta is, hogy ő ugyan nem megy oda többé vakácziózni.

— Hja, biz az nehéz sor; de hát azért vagyunk erős fiuk, hogy az ilyen

kellemetlenséget is elviseljük. Én nem fogok panaszkodni tudom.

— Ha te nem fogsz, akkor én sem fogok.

Ezt az ígéretüket nagyon könnyű volt megtartani, mert nekik ugyan semmi rövidségök sem esett azzal, hogy az a szomorú kis leány ide csöppent a házhoz. Szerényen, félénken huzódott meg, s voltaképen inkább e miatt boszankodott Imre eleinte. De ezt sem sokáig. Mert Évike, amint látta, hogy a fiuk nyájasan, barátságosan közelednek feléje, mihamar szintén beszédes és bizalmas lett, s Imre bele foghatott, hogy kissé kivallassa.

— Még azt sem tudom igazán, hogy hívnak, mondá a kis leánynak.

— Hogy ne tudnád? Hát Évike ... Éva ...

— Jó, jó, azt tudom, de hát a másikat neved?

— Másik? Nincs nekem több nevem.

— Hogy ne volna! Nem kereszt-nevet értek ... hanem a vezeték nevedet. Hogy hívták az atyádat?

— Az atyámat? Én csak apácskának szölitottam ... de igaz! Hallottam nehányszor, mikor az öreg Zsuzsa úgy szölitotta, hogy »Menyhért ur!«

— Eh, nem azt kérdem; az is csak kereszt-név. A vezeték-nevét!

— De ha nem volt!

— Már hogy ne lett volna? Én Imre vagyok, de Kádas Imre, mert kivülem még sok Imre van a világon; de ha azt mondják, hogy Kádas Imre, akkor tudom, hogy rólam szolanak. Hát nektek is csak volt vezeték-nevetek?

— Meglehet, de nem tudom ... engem csak Évikének szölitottak, apámat csak Menyhért urnak, mást soha sem hallottam.

(Folytatása következik.)

„Tessék forró gesztenyét!“

(Képpel a czimlapon.)

U TCZA-sarkon, fagyban-hóban,
 Ül a gesztenyés fiú;
 Ernyőjébe feje fölött
 A hideg szél bele fú.
 Üstje mellett föl sem veszi
 Észak dermesztő szelét,
 Egyre vidáman kiáltja:
 »Tessék forró gesztenyét!«

Mariska az iskolába
 Szalad épp nagy-szaporán ...
 De hogy érzi a jó szagot,
 Megáll a kicsiny leány.
 Jó is volna tele gyürni
 Gesztenyével a zsebét ...
 Kisértön hangzik feléje:
 »Tessék forró gesztenyét!«

Biz' jó volna! De mi haszna?
 Egy krajczár a vagyona.
 Ily kevésből ki nem futja
 Az ily drága uzsonna.
 Odább tipeg ... vissza fordul,
 Ovatosan nézve szét ...
 Biztatón zeng a fülébe:
 »Tessék forró gesztenyét!«

»Nincsen több egy krajczárkámnál ...«
 »Bizony, ez kevés nagyon!
 De mert te vagy a Mariska,
 Neked olcsóbbért hagyom.
 Jó kis lány vagy, jó hited jár,
 Régen vettem már neszt ...
 Egy krajczárért tized adok
 Parázs, édes gesztenyét!«

A KIS INSÉGESEK.

HÁRMAN voltak ők: a gazdagok, akik jól ozsonnáltak, és hárman amazok is, a kis inségesek.

De megtörtént, ami nem történik meg mindig: a terített asztalnál lakmározók megemlékeztek az inségesekről, akik ott kint fájdalmasan siránkoztak. A kiesi Iluskának jutott először eszébe, mert nagy csomó morzsalék maradt a tányérjában, mikor a jó süteményt tördelte.

— Ej, de jó volna a kis madárkáknak! mondá.

— Az ám, csak itt volnának! szolt Gizuska.

— Oh, én láttam, hogy itt vannak, mondá Ferike. Ott csipogtak az imént is a tornác végiben.

— Nézzük meg... vigyünk nekik ozsonnát.

Meg is indultak. Iluska a tányérját vitte, Gizuska a köténykéjébe kapart össze jó csomó morzsát, Ferikének pedig még az egész karaj kalácsa a kezében volt.

Csakugyan ott voltak a kis inségesek és panaszkodtak keservesen. Kettejük ott kuporgott egy fácska kopasz ágain, a harmadik pedig lent a hóban gázolt apró lábaeszkáival és próbált kapirgálni. De

hiába. És közben szomoruan panaszkodtak egymásnak.

— Jaj, jaj, de szomoru idő! Bizony bele halunk!

— Attól tartok magam is! Ha meg nem fagyunk, hát éhen veszünk!

— A hideg, az még csak hagyján! Van jó tollas bundácskánk, össze is bujhatunk a hideg szél elől

valami zugocskában. Oh, de ez a csunya nagy hó! Magasan elborít mindent, sehol de sehol nem találunk egy betevő szemecskét!

— Az ám, az ám! De ni, ott jön három gyermek, felénk tart... talán megakarnak fogni. Bizony könnyen tehetik, én már alig bírom a szárnyaimat.

De nem, azok a kis gyermekek nem jöttek fenyegető mozdulattal, inkább nyájas, édesgető szóval, jóízű cse-

megét mutogatva. Máskor a kis inségesek alighanem gyorsan elrebbentek volna, de a szükség vakmerővé tesz. Megvárták, mi lesz.

Jól is tették. Eleinte nem igen ment ugyan a dolog, mert Iluska oda tartotta a tányért és azt szerette volna, hogy a madárkák oda menjenek és úgy egyenek belőle, mint a cicza. Ezt pedig, akár milyen éhesek voltak, még sem merték

A KIS INSÉGESEK.

4. Szám.
megten
oda sz
az egyi
Ekkor
nyérró
bokat
tele vo
még m
E— M
nek tő

—
felebar
—
szólt I
dolgot
—
de me
Aki t
kákka
jót. M

megtenni. Gizuska már okosabb volt, ő oda szórt egy pár morzsát a hóra. Ezt az egyik kis inséges mindjárt föl is kapta. Ekkor aztán Iluska is oda szórta a tányérról, Ferike is letördelt jókora darabokat a kalácsából s a fehér hó-abrosz tele volt jó csemegével. De a kis éhesek még mindig féltek.

— Most huzódjunk hátrább, mert fél nek tőlünk; szólt Ferike.

Megtették s az éhes madárkák möhön neki fogtak a lakozásnak. A három gyermek pedig messziről nézte és örült. És még távolabbról a mama nézte és még jobban örült.

A kis inségesek mind egy morzsáig fölszedték a begyescskéjökbe, amit találtak, aztán vigan csicseregve mondtak köszönetet és elszálltak. A mama pedig mosolyogva szólt:

VESZEDELMESES TALÁLKOZÁS. (Lásd az 58. lapon.)

— Szeretem, kedveseim, hogy ilyen felebaráti dolgot cselekedtek.

— Hisz ezek madarak! kedves mama, szólt Ferike nevetve. Csak madárbaráti dolgot cselekedtünk.

— Ti azt hiszitek édes cselédjeim, de mégis úgy van, amint én mondom. Aki télen jót tesz az inséges madárkával, magának és embertársainak tesz jót. Mert nem sokára jön majd a tavasz,

aztán a nyár s akkor a kis madarak lerójják hálójokat, elpusztítják a sok kártékony rovarot s megmarad számunkra a jó gyümölcs, melyet élvezve, megelégedéssel gondolunk majd rá, hogy ezt talán éppen azok a kedves kis madarak védték meg számunkra, amelyeket télen mi mentettünk meg az inségtől.

ELSŐ IRÁS.

EZ AZ első kísérletem:
Nézd meg, jó Mariskám lelkem,
Jól vetettem-é a betűt?

Jól, Palikám! De két helyütt
Az írásban hiba van ám.
Az *m*-nek, lám,
Négy lábaeskát pingáltál,
Pedig hárman is megáll.
S akkora a púp a *h*-n! ..
Kicsi dromedár talán?
Már a többit jól csinálod,
Elég ügyes az írásod.
Egy hónapra, vagy kettőre,
Ráfoglak a nagy betűre.

VESZEDELMEKES TALÁLKOZÁS.

(Képpel az 57. lapon.)

SZÁZ meg száz mértföldre minden emberlakta vidéktől, a tenger kellős közepén állt a hajó. Igenis állt és nem lengett, nem is uszott, hanem veszteg maradt oly szilárdan, mint a leghatalmasabb várfok. Mert oda volt fagyva a jégbe Nem is mozdulhat még hónapokig sem, amíg majd ott az északsarki vidéken is be nem köszön a tavasz, megrepesztzi, megolvasztja a tenger jég-pánczélját és haza bocsátja az oda rekedt hajósokat.

Bátor, elszánt férfiak azok, kik arra vállalkoznak, hogy téli időre fölhajóznak

az északsarki tengerre, ahol aztán hónapokig jégbe fagyott hajón van a lakásuk. Nem mulatságból teszik ezt, hanem hogy a tudomány számára kutatásokat végezzenek; mert még azon a borzasztó, sivar jégtengeren is nagyon sok érdekes tudni valót lehet össze gyűjteni.

Csakhogy ez a kutatás nemcsak sok fáradsággal, szenvedéssel jár, hanem veszedelmekkel is. Rettenetes ott a hideg. Amikor olyan nap van, melyet mi itthon csikorgó hidegnek mondunk, azt már nagyon kedves, enyhe napnak tartják a sarkvidéken s ilyenkor az edzett férfiak neki indulnak a hajóról, hogy bekalandozzák a jégvidéket. Járrhatnak kényelmesen, nem köll attól tartaniok, hogy leszakad alattok a jég. De már az aztán egy csöppet sem kellemes, ha a kirándulónak egy kis találkozása esik a jégvidék ősi lakosával, aki ott a leghatalmasabb ur és nem szereti, hogy idegenek tolakodnak az ő birodalmába. Ez a hatalmas ur pedig a jeges-medve.

Amint meglátja a jégbe fagyott hajót és megsejti, hogy ott prédához juthat, azontul ott settenkedik a környékén. Sokszor megbánja ugyan, mert a hajósok lelövik és pompás bundáját mint drága zsákmányt hozzák haza; de megtörténik az is, hogy a ravasz maczkó ejti veszedelmebe az embert. Ha egy párszor megriasztották lövésekkel, nem megy egészen közel a hajóhoz, csak kerülgeti, elrejtőzik egy-egy jégtorlasz mögé és lesi a jó szerencsét. Könnyen azonban nem jut prédához, mert a hajó lakosai óvatosak és mindig puskával indulnak ki a jégmezőre.

Csakhogy a puska néha cserben hagyja az embert. Ime: most ezt a bátor férfit is, kit meglepett a hirtelen előbukkant jeges medve. Nem ijedt meg, rá lőtt, ámde nem találta jól s holmi apró sebnek a hatalmas állat oda sem néz. A következő pillanatban már egé-

4.
szen
meg
lan
fut,
szor
hata
gyon
meg
düh
már
arra
ránt
átka
kor
D
ott é
nek
nek
a m
juto

kit.
ház
elő
nem
A
alka
épp
birt
fogv
czi
Mer
min
nyos
Csak
felel
szán
lam
E
foga

szen közel a medve, nincs idő újra megtölteni a fegyvert. Elfutni? Hasztalan kísérlet volna; a medve gyorsabban fut, eléri. Tehát párbajra kelnek s a szorongatott ember a puszka tusával mér hatalmas csapást a medve fejére. De nagyon kemény ám a maczkó koponyája, meg sem igen érzi a csapást, s csak annál dühösebben ront támadójára. Ilyenkor már nagy a veszedelem. Most már csak arra törekedhetik az ember, hogy előránthassa vadász-kését, mielőtt a medve átkarolja rettentő lábaival. És még akkor is kétséges a küzdelem vége.

De szerencsére nincs messze a hajó s ott észre veszik a veszedelmet. Futva jönnek segítségére, már messziről lövöldöznek és éppen jókor érkeznek, agyonlövik a medvét és megmentik halálos veszélybe jutott társukat.

UTI KALAND.

(Képpel a 60. lapon.)

NAGYON büszkén állt ki Jóska a kapu elé. Látszott, hogy vár valakit. Nem sokára ki is nyílt a szomszéd ház kapuja és azon még büszkébben tünt elő Bercezi. Csakhogy nem gyalog, hanem kocsin.

A kocsija, igaz, nagyon alacsony kis alkalmatosság volt, igazi gyerek-kocsi; de éppen az köllött neki, mert azt jól elbirta az ő kis kecskéje, mely eléje volt fogva. Erre a fogatára volt büszke Bercezi és régóta boszantotta vele Jóskát. Mert nem valami jó szomszédok voltak, mindig irigykedtek egymásra. Most is gnyosan szólt Bercezi:

— Szeretnél így kocsikázni, ugy-e? Csakhogy neked nincs!

— Nincs-e? Van bizony sokkal külön, felelt Jóska nagyhetykén. Hiszen most szánkázni kell. Ide nézz, ez aztán valami!

És a kapu mögül elővonta a maga fogatát s Bercezi boszankodva látta, hogy

csakugyan van Jóskának is kecske-fogata, még pedig szánkáival. Addig könyörgött az apjának, míg szerzett neki.

— Azért az én kecském mégis különb, szólt Bercezi. A tieden meglátszik, hogy csak valami hitvány portéka.

Ezt persze csak boszantásnak mondta, maga sem tudta volna bebizonyítani. Nem is akarta tovább látni, hanem elhajtatótt. Jóska pedig ráült a szánká-jára és szintén megindult a jó havas uton, mérgelődve, hogy Bercezi leszólta az ő kecskéjét.

Kocsikáztak, szánkáztak s jó ideig nem látták egymást. Egyszerre azonban az utca sarkon szemközt találkoztak.

— Félre az utból! kiáltá Bercezi.

— Már hogy én? Térj ki te! viszonzá Jóska.

Csak azért sem tért ki egyik sem s éppen szemben össze értek. A két kecske pedig, mikor szemben találta egymást, rögtön a maga kecske-szokására gondolt. Ők sem akartak kitérni az egymás utjából. Vitéz párbajjal kell azt eldönteni, melyik tágitson.

Bercezi és Jóska egyszerre csak azt vették észre, hogy a két versenyző kecske nekirott egymásnak és keményen öklelőzik. Bizony még kárt tesznek egymásban. A Jóska kecskéje úgy rugdalódzott, hogy a szánka felfordult. Bercezi sem tudott parancsolni a magáénak, hiába volt minden ösztökélés, kiabálás. Bercezi is, Jóska is leugrott a maga alkalmatosságáról és szarván fogta a maga megszilajodott kecskéjét. De ezeknek az nem volt inyökre, s mikor látták, hogy nem öklelőzhetnek kedvökre, egyszerre csak neki iramodtak s egyik jobbra, másik balra elfutott szánkáival, kocsival, ott hagyva a hóban a gazdáikat. Most már tessék gyalog szánkázni és kocsikázni!

— Ejnye no, hát köllött ez nekünk? szólt Bercezi boszusan. Hol érem most utól azt a bolondos jószágot!

— Hát még én az enyémet!

Nem lehetett sokáig sopánkodni. Egyik jobbra, másik balra futott, aztán kereste, üzte, hajszolta a maga fogatát. A neki vadult kecskék pedig nem engedték magukat könnyen elfogni s már késő este volt, míg Jóska és Berezi fáradtan, lihegve, össze zuzott kocsiival, össze tört szánkáival haza kerültek. Éppen a kapunál találko-

tak újra. Már nem büszkélkedett egyikök sem. Inkább mintha elgondolkoztak volna.

— Ha a kecskéink mindig össze öklelőznek, amikor találkozunk, az boszantó lesz, dörmögte Berezi.

— Csak azt teszik, amit mi teszünk, szólt Jóska őszintén.

— Össze kellene őket szoktatni, hogy jó barátok legyenek.

!UTI KALAND.

— Az csak ugy lehetne, ha mi is jó barátok lennénk.

— Hát mért ne lennénk?

No, ez már olyan kérdés volt, hogy egyikök sem tudott rá felelni. Miért is ne lennének? Nagyot nevetve fogtak kezét.

— Ugyancsak oktanok voltunk eddig, szólt Berezi. Hiszen sokkal mulatságo-

sabb lesz, ha mint jó pajtások élünk egymás szomszédságában.

— Magam is azt hiszem. Próbáljuk meg, és ha sikerül, megjutalmazzuk a kecskéinket.

És a kecskék meg is kapták a jutalmat.

MÓKA GYURKA.

— Vigjáték 1 felvonásban. —

Személyek :

LENKE, Miska unokahuga (12 éves.)
 KLÁRI, szobalány.
 MISKA (11 éves.)
 GYURKA, a szomszéd birtokos fia (11 éves.)
 BÉLA, Lenke öcsse (11 éves.)

Történik falun a vakáció alatt. A szín-
 csinosan butorozott szobát mutat. Hátul
 ablak, mely a Sajótólátmetszett kies tájképre
 nyílik.

Első jelenet.

Miska ül egy nagy zsölyeszékben, feje bekö-
 tözve. Klári.

KLÁRI (Miska feje-alját igazgatja s pár-
 nát tol oda.) Így la, Miska urfi! Még
 csak ma és holnap maradjon szépen veszt-
 teg. Holnapután már egy csöppet ki is
 járhat. A doktor ur mondotta.

MISKA. Ah, Klári, alig várom! Ha
 tudná, hogy elkeserít ez a kötés, még
 a szoba! Ugy érzem magam, mint a bi-
 lincsbe vert rab a börtönben. A vaká-
 ciónak jóformán a fele mult már el; s
 mire egészen elmúlt, alig marad egy
 csöppecske időm, hogy élvezzem.

KLÁRI. Mert hát kissé nagyon is mo-
 hón akartuk élvezni, ugy-e bár urfics-
 kám? Mert ha föl nem mászunk arra a
 bolond magas jegenyére, mint egy igazi
 mókus, akkor...

MISKA (vidáman.) Akkor ágról ágra
 nem buktam volna le róla, annyi bizo-
 nyos. Így jár az ember, ha mókussal akar
 versenyt mászni.

KLÁRI. Legalább okulna most a maga
 kárán!

MISKA. O, felelek róla, mert egy csöp-
 pet sem mulatságos ám ilyen mumia-

életet folytatni. Soha ugy nem hosszal-
 tam még az időt, mint ezt a két napot,
 mióta papa, mama oda vannak a vá-
 rosban.

KLÁRI. Nem is mulatság okáért utaz-
 tak fel Budapestre. Nagyon fontos okuk
 lehetett, hogy épp most távoztak el ha-
 zulról. De estére már itthon lesznek.

MISKA. Legalább olvasgathatnék egy
 kissé! Bódi bácsi a multkor hozott is
 egy könyvet, melynek az eleje nagyon
 érdekes. De a doktor bácsi eltiltott min-
 den olvasmánytól.

KLÁRI. Hogy ne fárassza vele a fejét.
 De hiszen ugy is tudja, mi van abban
 a könyvben, mivel Béla urfi és Lenke
 kisasszony minden délután ide átjönnek
 és magának felváltva olvasnak belőle.

MISKA. Igaz; de az olvasást az esős
 napokra szántam, amikor unoka-testvé-
 reim át nem jöhetnek hozzám játszani,
 s Gyurka is távol marad; tudja, a
 Gyurka, a szomszéd birtokosnak a fia;
 ott laknak messze az erdőszélen.

KLÁRI. Ó, ami ezt az urficskát illeti,
 egy csöppet se sajnálja, hogy messze
 lakik.

MISKA. Már miért?

KLÁRI. Sose feszegessük. Tudom én,
 amit tudok. (Kivül hangok.)

MISKA. Ah, Béláék jönnek!

*

Második jelenet.

Előbbiek. Lenke, Béla.

LENKE és BÉLA (megölelik Miskát.)
 Miskám! Jó napot, Klári!

MISKA. Isten hozott Lenkém! Ser-
 vus Béla!

KLÁRI. Alázatos szolgálójuk, urfieskám, kisasszonykám. Nagyon jól tették, hogy ilyen jókor jöttek át.

LENKE (Miskához.) Nos? Hogy van ma a mi betegünk?

MISKA. Már kissé jobbaescán, édes Lenkém. Azt hiszem, ki is járhatnék, ha a doktor bácsi megengedné.

BÉLA. Ó, azok a doktorok mind nem érnek egy hajító fát! mondja Gyurka.

KLÁRI. Bezzeg tavaly ilyenkor más-képen beszélt ő kigyelme! Gyurka urfi, épp ellenkezőleg, mindig csak az orvos ur után jajgatott, s »édes, drága doktor bácsikámnak« szőlitgatta.

LENKE (nevetve.) S mikor nem volt mellette, mindig ezt hajtotta nagysiráncozva: »Jaj meghalok!«

KLÁRI (félre.) Csak jól megszítálták volna az ő ördög-czimborái! (Fennszóval.) De most kinézek a konyhára, Kata néni gondoskodott-e az uzsonnáról.

BÉLA. Ó, ez kitűnő gondolat, Klári.

LENKE. Klári igazán olyan figyelmes a mi irányunkban.

KLÁRI. Mert maguk igazán arauyos gyermekek, mind a hárman.

MISKA. Nini, Klárika... aztán az áfonya-befőttét jó sürűen hintse ám be cukorral. Megteszi?

KLÁRI. Lesz rá gondom, torkos ifuracskám. (El.)

*

Harmadik jelenet.

Előbbiek Klári nélkül.

LENKE. Igazán derék, kedves lány ez a Klári!

BÉLA. Az a! Csak azt tudnám, mért olyan nagy haragosa annak a Gyurká-

nak? Pedig bizony mulatságos, fura gyerek. Nem hiába neveztük el Móka Gyurkának.

MISKA. Ó, a bolondos! Megnevettetné az még a kőfalat is.

LENKE. Mulatságos, figura gyerek, nem tagadom; csak hogy legtöbbször a más kárára szeret mulatni.

MISKA. Mindegy; mindig tud valami jó mókát. Az ember pompásan mulat vele.

LENKE. Kivéve azokat, akiket megtréfál. De hát nem azért jöttünk mi ide hozzád Miskám, hogy azzal a Gyurkával foglalkozunk.

BÉLA. Nem bizony! (Miskához.) Igaz az Miska, hogy holnapután már jöhetsz velünk sétálni az erdőre?

MISKA. Reménylem.

LENKE. Föltéve és megvárva, hogy az úrfi még ma vesztég maradjon ebben az öblös karos-székben.

MISKA. Hogy itt fogjatok s hogy eszembe ne jusson elszökni fogságomból: nem olvasátok el a könyvből vagy két fejezetet? Ugyis ti kezdtétek az olvasást.

BÉLA. Még az ilyet kérdezni is? Hát mi egyébért jöttünk volna ide?

LENKE. Megkezdem én.

BÉLA. Bocsánat, én vagyok a soron.

LENKE. De hiszem tegnap te hagytad el. Ma tehát én következem.

BÉLA. Baj is az! Azt hallottam, hogy soká olvasni fennszóval, ez megviseli az ember mellét. És mert a vászon népség gyöngébb testalkotásu, mint mi »férfiak«, hát magamnak tartom fenn a hangos olvasást.

LENKE
Tessék, a
tizenegy

MISKA
akár er
hogy hoz
vagytok.

BÉLA.

Hát hol

MISKA

asztalon

BÉLA

tuk el t

tűztem a

s hozzá

GYU

Soha i

Hallatl

LEN

az eset

hogy b

geteg.

MIS

GYU

kém. (

De m

nyödv

éppen.

BÉ

GYU

óh! . .

MIS

GYU

ottan.

BÉ

állat,

LENKE (kaczagva.) Ah, ah, ah, ah! Tessék, az erős »férfiú«! Szüretkor lesz tizenegy éves! Ah, ah, ah, ah!

MISKA. Akár gyöngébb vagy te, Lenke; akár erősebb te Béla: egy bizonyos, hogy hozzám igen kedvesek, jó rokonok vagytok.

BÉLA. No jó, ebbe bele nyugodhatunk. Hát hol is van az a könyv?

MISKA (az asztalra mutat.) Ott az asztalon.

BÉLA (hozza a könyvet.) Hol is hagytuk el tegnap? Ah, hiszen olvasó-jegyet tűztem a lapok közé. (Leül. Lenke szintén, s hozzá akarnak fogni az olvasáshoz.)

*

Negyedik jelenet.

Előbbiek, Gyurka.

GYURKA (berohan.) Ah, gyerekek! Soha ilyet! Ha tudátok! Nagyszerű! Hallatlan! Csodálatos!

LENKE. Csakugyan rendkívüli lehet az eset, mert köszönni is elfelejtettél, hogy benyilaltál az ajtón, mint a fürgeteg.

MISKA. Nesze komám, ez a tied!

GYURKA. Jaj, bocsássatok meg Lenkém. (Félre.) Mamlaszok! (Fennszóval.) De mikor egészen meg vagyok rőkönnyödve attól, amit az uton láttam, hogy éppen...

BÉLA. Mi az? Mit láttál?

GYURKA. Ott lent... a hid alatt... óh!... tengernyi ember a nézője.

MISKA. Minek, te!

GYURKA. Egy csodálatos vadállat van ottan.

BÉLA (leteszi a könyvet.) Csodálatos állat, mondod? Igazán? Fura lehet.

GYURKA. Meghiszem azt, hogy fura! De nem is fura, hanem... juj! Az egyik azt hiszi, hogy a holdból pottyant alá, a másik czápának mondja; hanem hát akkora, hogy nem bir eluszni a hid alatt... a szarvától!

LENKE (nagykaczagva.) Ah, ah, ah, ah! Szarvas czápa! Ah, ah, ah!

MISKA (szintén kaczag.) Ugy látszik, nem sokat forgattad az állattant.

GYURKA (félve.) Azt hiszem, valami ostobaságot találtam mondani. (Fennszóval.) De hisz nem én mondom! Ismételem, amit másoktól hallottam, még pedig azért, hogy ti is jöjjetek le a Sajóra, nézni a csodát.

LENKE. Elfelejtéd, hogy Miska beteg s hogy még nem szabad kijárnia.

GYURKA. De neked, meg Bélának semmi bajotok, s ti eljöhettek.

LENKE. Azért vagyunk itt, hogy Miskának társasága legyen. Csak nem hagyjuk tán magára, hogy holmi vadállatot nézzünk, akármilyen csodálatos?

MISKA. Óh, édes Lenkém! Én miattam bizony egy csöppet se...

BÉLA. No látod Lenke! Miska nem veszi rossz néven, ha leszaladunk megnézni, mi van a dologban. S aztán hamarosán vissza is térünk.

LENKE. Még korábban leszünk itt, ha le sem megyünk.

BÉLA. De mikor Miskának nincs elene kifogása!... Hanem hát maradj te itt s olvass neki. Én szaladok Gyurkával, s aztán apróra elmondom, mit láttam.

LENKE. Hm, lám! Azt hittem, hogy te, az izmos »férfi«, te, aki jobban bírod: te fogsz olvasni Miskának.

MISKA. Kérlek édes Lenkém bizony rám piritasz. Béla menjen vadállat-nézni s mentül gyorsabban térjen vissza, hogy elbeszélje, voltaképen mi is az ott a hid alatt.

GYURKA. Helyes a beszéded, Miska! Már most szaporán, fussunk, szaladjunk! Hátha közben minden szarvastul átörekedett a hid alatt? Mindjárt itten termünk!

BÉLA. Előre hát! Mindjárt itt leszünk! (Távoznak.)

(Vége következik.)

HÓ-KIRÁLY.

(Képpel a 36. lapon.)

MIG TI ott a meleg sütnben
Ültetek a kályhán,
Az alatt itt künn a fagyon
Épült fel a bálvány.

A havát magam görgettem,
Nyomtám, gyurogattam,
Összeróttam ... s az egésznek
Ily alakot adtam.

E hó-ember talpig ember!
Nincs aki tagadja.
Neki járó tiszteletet
Mindenki megadja.

Hó-király ő! A kezében
Ott a kormány-pálcza,
Korona is a fejében ...
Még csak nincs pipája.

Még ma ezt is keritek még,
Legyen teljes képe;
S olvadásig uralkodjék
Ő havas felsége!

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Ida néni. Csak hamarosan a végét. — **Strasser testv.** Igenis, az elhasznált levél-bélyegeket eladhatjátok a kálintéri Drexler-féle vendéglőben s az érte kapott pénzeeskét, szívetek sugallatához képest, oda fordíthatjátok valamely felebaráti célra. Csak azt ne kérjétek, hogy a ti gyűjteményeteket én vigyem oda. Már ilyesmire nem érkezem. — **Fiáth Magda.** Mint már az egyik üzenetből is észrevehetted: a ti kedves *Ida néni*tek ismét irt a számotokra valamit, még pedig éppen Roszcsont Ferke viselt dolgairól. Nem sokára közlöm, valamint a *Szidi* néni egy pompás elbeszélését a görög hajdantól. Thezeus királyfiról s az ő hősi tetteiről. — **Saáry Ödön.** »Vade mecum«, ez azt jelenti: »járj velem«. Olyan könyvre vagy számszámra mondják, amelyre minduntalan szüksége lehet az embernek. — **Hirsch Lujza.** A F. Magdának szóló üzenet válasz a te kérdésedre is. — **Barinka Sándor.** Pyrker László, volt egri érsek, elismert költő volt, de német. Legjelesebb munkája »Perlen der Vorzeit« (a hajdan gyöngyei) melynek egyik jelenetét, a paradicsomi boldogságot, remekül festette meg egyik nagy honi művésznünk: id. Markó. — **Zipser testv.** Nem volna abban hiba, csak apró olvasó társaitoktól már megvárhatnám azt, hogy ismerjék Petőfi S. minden munkáit. — **Horváth Gábor.** Melyik a legjobb fajta korcsolya, azt én neked meg nem mondhatom, mert én fiúcska koromban csak amugy parasztosan eszimbában eszuskáltam, s azóta, sajna! nem folytattam vas talpon. A hozzáértők leginkább a »Halifax« nevűt dicsérik. — **Lázár Andor.** Megjelent már több évvel ezelőtt. De mert látom, hogy érted a rejtvény-szerkesztés módját, s annyi még a tárgy és név: nem fog nehezedre esni valami eggyébellel tenni kísérletet. — *Több levélről a jövő számban.*

JÓTÉKONYSÁG.

Az ehözö és fázó gyermekek részére: Wolfner Erzsike és Nellike 2 frt, Deutsch Edith gyűjtése 2 frt 50 kr. (Egyes adakozók: N. N. 1 frt., Deutsch Marianne 50 kr., Edith 1 frt.), Könyöki Ella 1 frt 6 kr. (angyal-krajczároknban), Dienes Mariska 1 frt.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókn.
Forgó bácsi.